

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра екології агросфери та екологічного контролю

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету захисту рослин,
біотехнологій та екології
Юлія КОЛОМІЄЦЬ
23 05 2024 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри екології
агросфери та екологічного контролю
Протокол №7 від “15” травня 2024 р.

Завідувач кафедри
Олена НАУМОВСЬКА.

”РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП
«Екологічний контроль та аудит»
Марина ЛАДИКА

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРИРОДООХОРОННЕ ЗАКОНОДАВСТВО**

Галузь знань 10 «Природничі науки»

Спеціальність 101 Екологія

Освітня програма «Екологічний контроль та аудит»

Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології

Розробник: Міняйло А.А. канд. с.-г. наук, доцент

Київ-2024 р.

Опис навчальної дисципліни
«Природоохоронне законодавство»
(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма		
Освітній ступінь	<i>Магістр</i>	
Спеціальність	<i>101 «Екологія»</i>	
Освітня програма	<i>Екологічний контроль та аудит</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (за наявності)	відсутній	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1	1
Семестр	2	2
Лекційні заняття	15 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття		8 год.
Лабораторні заняття	15 год.	
Самостійна робота	60 год.	76 год.
Індивідуальні завдання	–	–
Кількість тижневих годин для денної форми навчання:		
аудиторних	2 год.	
самостійної роботи студента –	2 год.	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Природоохоронне законодавство» є оволодіння теорією і методологією екологічного права, вивчення законодавства у галузі використання, охорони та відтворення природних ресурсів, формування навиків його застосування на практиці, вироблення у студентів нового якісного стану екологічного мислення, формування культури особистості, яка проявляється в її еколого-правовій свідомості, мисленні, поведінці та практичній діяльності.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов та вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 12 Здатність застосовувати нові підходи до аналізу та прогнозування складних явищ, критичного осмислення проблем у професійній діяльності.

СК 14 Здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН08. Уміти доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти;

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усьог	у тому числі					усьо	у тому числі					
			о	л	п	лаб	інд		с.р.	го	л	п	лаб	інд
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Загальні положення природоохоронного законодавства. Права охорона природних ресурсів														
Тема 1. Основні поняття, мета та завдання природоохоронного законодавства	1-2	11	2	1			8	11	1	2				8
Тема 2. Правове регулювання охорони та використання земель	3-4	11	2	1			8	12	1	1				10
Тема 3. Природоохоронне законодавство водних ресурсів	5-6	12	2	2			8	12	1	1				10
Тема 4. Правове регулювання атмосферного повітря	7-8	10	2	2			6	11	1					10
Разом за змістовим модулем 1		44	8	6			30	46	4	4				38
Змістовий модуль 2. Права охорона рослинного, тваринного світу та надр України														
Тема 1. Рослинний світ як об'єкт правової охорони та використання	9-10	11	1	2			8	14	2	2				10

Тема 2. Тваринний світ як об'єкт правової охорони та використання	11-12	11	1	2			8	11		1			10
Тема 3. Правове регулювання навколишнього середовища в населених пунктах, сільському господарстві, промисловості, на транспорті і в атомній енергетиці	13-15	13	2	3			8	11		1			10
Тема 4. Надра як об'єкт правової охорони та використання		11	3	2			6	8					8
Разом за змістовим модулем 2		46	7	9			30	44	2	4			38
Усього годин		90	15	15			60	90	4	8			76

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Еколого-правове регулювання навколишнього середовища: формування складових елементів	4
2.	Правові основи управління природокористуванням та охороною навколишнього середовища	4
3.	Правове регулювання використання й охорони вод і водних ресурсів	2
4.	Особливості правового регулювання охорони та використання надр та атмосферного повітря	2
5.	Особливості правового регулювання використання й охорони рослинного світу та лісів	2
6.	Особливості правового регулювання охорони та використання тваринного світу	1

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історичний розвиток правового регулювання екологічних відносин	2

2	Проблеми правового забезпечення екологічної політики.	2
3	Поняття екологічного права і його місце у правовій системі України.	2
4	Екологічне право як галузь юридичної науки.	2
5	Юридичні гарантії забезпечення прав і обов'язків людини та громадянина	2
6	Предмет і методи екологічного права.	2
7	Принципи і функції екологічного права.	2
8	Характеристика і види екологічно-правових норм.	2
9	Зміст і види екологічних правовідносин.	2
10	Суб'єкти і об'єкти екологічних правовідносин.	2
11	Об'єкти екологічного права.	2
12	Система екологічного права як галузі права.	2
13	Загальна характеристика джерел екологічного права.	2
14	Законодавчі акти як джерела екологічного права	2
15	Підзаконні нормативні акти як джерела екологічного права	2
16	Міжнародно-правові акти в системі джерел екологічного права	2
17	Конституційні норми як основне джерело екологічного права.	2
18	Закон України —Про охорону навколишнього природного середовища як джерело екологічного права.	2
19	Основні джерела природоохоронного законодавства і права.	2
20	Основні джерела законодавства про екологічну безпеку людини і безпечність довкілля.	2
21	Проблеми конституційного закріплення екологічних питань.	2
22	Екологічні права та обов'язки громадян.	2
23	Гарантії реалізації екологічних прав громадян України.	2
24	Класифікація відносин права власності на природні ресурси	2
25	Форми права власності на природні ресурси	2
26	Підстави припинення та зміни права власності на природні ресурси	2
27	Форми і методи захисту прав суб'єктів правовідносин природокористування.	2
28	Право власності на природні ресурси.	2
29	Правові форми природокористування громадян.	2
30	Правове регулювання приватизації природних ресурсів	2
	РАЗОМ	60

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- захист лабораторних та практичних робіт;

- інші види.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.
- інші види.

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- захист лабораторних та практичних робіт;
- інші види.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4410>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;

- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації:

1. Загальні засади судової інженерно-екологічної експертизи. Методичні рекомендації. Шрамко О. М., Міняйло А. А., Варик Г. С.– К. : ДНДЕКЦ МВС України, 2022. С.39

2. Українсько-англійський словник термінів з екології / М. М. Лісовий, Ю.В. Коломієць, А.А. Міняйло [та ін.] / За ред. доктора с.-г. наук, професора, академіка АН ВШ України М. М. Лісового. - К.: НУБіП України, – 2024. – 306 с.

3. Васюкова Г.Т. Екологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів / Г. Т. Васюкова, О. І. Ярошева. – К.: Кондор, 2020. 523 с.

4. Геревич М. О., Головач А. Й., Попович Т. П., Телеп Ю. В. Правознавство. Навчально-методичний посібник. Ужгород: Видавництво юридичного факультету ДВНЗ «УжНУ», 2024. 19 с.

5. Обіюх Н. М. Природоохоронне законодавство та екологічне право: Методичні вказівки і завдання для підготовки до практичних занять здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Екологія» спеціальності 101 «Екологія» / уклад. Н. М. Обіюх. Біла Церква : БНАУ, 2023. 55 с.

6. Конспект лекцій з дисципліни «Природоохоронне законодавство та екологічне право» (для студентів денної і заочної форм навчання спеціальності 101 «Екологія») / Уклад. : к.п.н., доц. О. В. Золотарьова. Київ, 2024. 104 с.

7. Природоохоронне законодавство та екологічне право. Навчальний посібник з практичних (семінарських) занять, самостійної роботи студентів та виконання модульних контрольних робіт [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальностей 101 «Екологія» ОП «Екологічна безпека», 161 «Хімічні технології та інженерія» ОП «Промислова екологія та ресурсоефективні чисті технології» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Д.Е. Бенатов. – Електронні текстові дані (1 файл: 0,475 Мбайт). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 67 с.

8. Міністерство екології та природних ресурсів України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://www.menr.gov.ua/>

9. Вісник Верховного Суду України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/>

10. Головне державне об'єднання правової інформації Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.gdo.kiev.ua/>

11. Голос України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://www.golos.com.ua/>

12. Інформаційний центр Міністерства юстиції України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу : <http://www.informjust.kiev.ua/>

13. Право України [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna>

14. Правовий експерт [Елект. ресурс.]. – Режим доступу: <http://lawexpert.com.ua>

15. Український юридичний портал [Елект. ресурс.]. – Режим доступу:
<http://www.zakoni.com.ua>

16. Український юрист [Елект. ресурс.]. – Режим доступу:
<http://ukrjurist.com/>

17. Урядовий кур'єр [Елект. ресурс.]. – Режим доступу:
<http://ukurier.gov.ua/uk>